

РОЗДІЛ 2. Соціальна відповідальність бізнесу та відносини з державою

Урок 25. Податки як ґрунт для спільного росту

Нагадуємо учням про роль податків у фінансуванні державних послуг і підтримці суспільних благ, про відповідальність кожного громадянина щодо сплати податків. **Пояснюємо** відмінності між прямими і непрямими податками. **Навчаємо** визначати, які податки сплачують підприємства різних форм бізнесу.

Розказуємо про вибір системи оподаткування, що впливає на вибір. **Підкреслюємо** важливість своєчасної звітності і наслідків ухилення (штрафи, блокування рахунків).

Увага! Податкове законодавство змінюється, тому варто перевіряти поточні ставки й умови сплати на офіційних ресурсах перед проведенням уроку.

Про податки також розповідаємо на конкретних прикладах, близької підліткам теми — вихователька отримала меншу, ніж сподівалася зарплату, тому що не врахувала податки. Розбираємо як все потрібно було зробити бухгалтеру та власниці садочка, щоб така ситуація не виникла.

Розрахунок податків ще незвичний для учнів, їм хочеться перевірити свої обчислення, тому у е-додатку розміщено підказки до кожної розміщеної у підручнику задачі.

Основні поняття та змістові акценти: податки, прямі податки, непрямі податки, системи оподаткування для бізнесу (єдиний податок, загальна система оподаткування), податок на прибуток, ПДВ, ЄСВ.

Форми роботи на уроках можуть бути такими:

- створення таблиці "Прямі vs непрямі податки";
- створення схеми "Податки для ФОП і ТОВ";
- створення інфографіки "Куди йдуть податки";
- завдання "Кейс ФОП/ТОВ" — учні отримують картки з бізнес-ідеями, обирають оптимальну систему оподаткування і аргументують вибір;
- створення коміксу "Які податки сплачує підприємець";

- практикум "Бюджет підприємця" — учні отримують бізнес-сценарій (кав'ярня, онлайн-магазин, майстерня), обирають форму ведення бізнесу, розраховують скільки щомісяця підприємства сплачують податків (приблизно, без бухгалтерських деталей), Формують короткий план: які податки, як часто, які документи. **Орієнтовні критерії оцінювання:** відрізняє прямі і непрямі податки (0–4 бали), вибір доречної системи оподаткування для заданого бізнес-сценарію з аргументацією (0–4 бали), назвати основні наслідки несвоєчасної сплати/ухилення (0–2 бали), участь у дискусії і якість обґрунтування вибору (0–2 бали);
- дослідити приклад платіжки по ЄСВ або фрагмент спрощеної податкової декларації;
- дискусія "Чому важливо платити податки або які проблеми виникають при ухиленні від них";

Приклад завдання — "ФОП на 2-й групі продає одяг". Які податки він сплачує щомісяця? Що буде, якщо не подасть звіт чи подасть його невчасно? Як зміниться ситуація, якщо бізнес стане ТОВ?